

COURSE

**THE RIGHT OF ACCESS
TO PUBLIC INFORMATION**

Contacts of organisers:

Marharyta Chabanna, chabanna@ukma.edu.ua

Contacts of lecturer:

Oksana Nesterenko
nesterenkoACREC@ukma.edu.ua
+380978687696

Time of the lesson: Thursday and Friday from 16:30 until 19:20

Group mailing list: acicp_2018@googlegroups.com

Room: 4-314

Aim of the course:

“The Right of Access to Public Information” is an optional course of the certificate program “Anti-Corruption Interdisciplinary Studies”. At the end of the course, you will receive a final grade and credit.

Aim of the course – to provide students with necessary knowledge and practical skills about the access to public information, especially international standards in the field of access to public information, as well as legal grounds for restricting the right of access to information. Students will acquire practical skills in using public interest test (part 2 of article 6 of the Law of Ukraine “On Access to Public Information”), classified information, requesting public information. An important part of the course is the topic of protecting whistleblowers. Students can apply the acquired knowledge in both private and public sectors.

SCHEDULE

Nº	Topic	Date	Time of the lesson	Type of the lesson	Room	Lecturer
1	Freedom of information and the right to access: terms, definition and correlation	14.02.19	16:30 – 17:50 18:00 – 19:20	Lecture Workshop	4-314	Oksana Nesterenko
2	Right of access to public information: regulatory	15.02.19	16:30 – 17:50	Lecture	4-314	
3	Limitation of the implementation of the right of access to public information	15.02.19	18:00 – 19:20	Lecture	4-314	
		21.02.19	16:30 – 17:50 18:00 – 19:20	Case-study		
4	Publicly important information: theory and practice	22.02.19	16:30 – 17:50	Lecture	4-314	
			18:00 – 19:20	Case-study		
5	Mechanism of implementation of the right of access to public information	28.02.19	16:30 – 17:50	Lecture	4-314	
6	Request for information	28.02.19	18:00 – 19:20	Workshop	4-314	
7	Mechanisms for the protection of the right to access public information	01.03.19	16:30 – 17:50	Lecture	4-314	
			18:00 – 19:20	Case-study		
8	Legal protection of whistleblowers	14.03.19	16:30 – 17:50 18:00 – 19:20	Lecture	4-314	
	Case "NGO "Right to Know" & Ukrainian Government	15.03.19	16:30 – 17:50	A mock trial	4-314	

COURSE RULES AND REQUIREMENTS:

Lectures, workshops and case-study:

Students must actively participate in discussions and be ready to do tasks during lessons. If there are some changes to course requirements, you will be informed via the group mailing list and oral announcement. Students are responsible to know about these changes even if they are absent from lessons.

Group mailing list

You will be informed by mailing list of curators via acicp_2019@googlegroups.com. You are responsible for keeping aware of it.

Rules of email communication:

Please, send emails only for: 1) an appointment for additional individual consultations; 2) a notice of absence from the lesson and reasons for it; 3) a request for sending announcements again, changes to the program, schedule or additional course materials. Questions about course materials, lessons or credit procedure should be asked after the lessons or during individual consultation.

Getting extra points

Extra points are not allowed in this course except the ones that are in the course.

Rules during the lesson:

Please, turn off your phones during the lectures and don't be late to the lessons. Discussions are to be lively and interesting, but express your comments politely. Please, respect others' point of view and express your disagreement with the arguments of others in a polite form.

Ethical rules for writing tasks:

All students must work on projects individually. Group work can only be conducted during the joint project. Students are required to make references in their work and cite all sources and publications. Research without references is considered to be plagiarism. Plagiarism is unacceptable and will lead to the loss of the right to receive credits for the course.

Grade for the course

ECTS Grade	Scores (Points)	Signification
A	91-100	Excellent
B	81-90	Very Good
C	71-80	Good
D	66-70	Satisfactory
E	60-65	Sufficient
F	30-59	Insufficient
F	0-29	Failed

Division of grades in the course

Mark consists of two parts

Block 1 of the course, 60% (max. 60 points)

Block 2 of the course, 40%
(max. 40 points)

Writing task max. 30 points		Task and test (2 tasks) max. 20 points		Participation in the simulation of the trial max. 10 points		Work during the lessons	Tests + tasks
30	A	10	A	10	A		
24	B	8	B	8	B		
18	C	6	C	6	C		
12	D	4	D	4	D		
6	E	2	E	2	E		

Criteria for the evaluation of written work

Criteria for the evaluation

The structure and content of the research	Logic, consistency, completeness
Scientific problem and questions of research	Clearly worded, original, consistent with current discussions in the professional literature
Methodology	Methods correspond to the task, results – to the methods; theoretical categories are consistent
A convincing explanation of thoughts, clarity, consistency of argumentation in accordance with the stated purpose of work	The argumentation is convincing and consistent, fully consistent purpose of work
Originality / own thoughts	Extraordinary, creative and convincingly grounded thoughts and ideas
Language, style, use of professional terminology	High-level of spelling, no mistakes, appropriate use of professional terminology
Practical importance	The work contains results that are useful in practice and should be used in practice
Evidence	The nature of the used information, methods of its processing and the methods of production are reasonable, sufficient for belief in the nature of the problem and the ways to solve it
Formal requirements	The work is fully compliant
References	Rich, complete list of literature, unmistakable and relevant citation

📌 Deadlines for written tasks: March 9, 00:01

All written tasks must be sent to nesterenkoACREC@ukma.edu.ua

PLAN OF THE COURSE

The Right of Access to Public Information

TOPIC 1.

FREEDOM OF INFORMATION AND THE RIGHT TO ACCESS: TERM, DEFINITION AND CORRELATION

Agenda

- ▶ Freedom of information vs information security.
- ▶ The nature and the content of the right of access to information
- ▶ Correlation between freedom of information and the law on access to information.

Judgment of the European Court of Human Rights:

- 👁 Case “Commonwealth of Mothers of the South of the Czech Republic against the Czech Republic”// Decision of the European Court of Human Rights on access to information. Edited by Shevchenko T.S., Pavlichenko O.M 2014. <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168044e84d>
- 👁 Case “Hungarian Civil Union of freedoms against Hungary”/ Decision of the European Court of Human Rights on access to information. Edited by Shevchenko T.S. Pavlichenko O.M, 2014. <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168044e84d>
- 👁 Case «Magyar Helsinki Bizottság v. Hungary» <https://cedem.org.ua/library/13522>

Materials

- 👁 Нестеренко О. В. Інформація в Україні: право на доступ: монографія/ О. В. Нестеренко. – Харків : Акта, 2012.
- 👁 Нестеренко О.В. Свобода інформації чи інформаційна безпека? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://khpg.org/index.php?id=1317624168>
- 👁 Нестеренко О.В. Информационная безопасность как явление в постсоветском праве, или Устоит ли свобода слова в условиях «обезопасенного» общества?// Очерки идеологии постсоветского конституционализма: сборник научных трудов/ Под ред. Краснова М.А., Барабаша Ю.Г. – Х. Право, 2013. – С. 214-235
- 👁 Нестеренко О.В. Конституційне право на доступ до інформації: сутність, зміст та обсяг // Юридична Україна. – № 3. – 2008. – С. 26 – 32
- 👁 ЄСПЛ визнав неприйнятною заяву у справі «Дімітрис Сіоутіс проти Греції» щодо доступу до інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dostup.pravda.com.ua/news/publications/yespl-vyznav-nepriyinatnoiu-zaiavu-u-spravi-dimitris-sioutis-proti-hretsii-shchodo-dostupu-do-informatsii>
- 👁 Речицький В.В. Символічна реальність і право. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2007.
- 👁 Речицький В.В. Международно-правовые гарантии интеллектуальной свободы. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://khpg.org/index.php?id=1123060653>
- 👁 Речицький В. В. Відкритість інформації, як універсальна вимога// Свобода висловлювань і приватність. – №2, 2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://khpg.org/index.php?id=1070547573>
- 👁 Свобода слова. Рішення Верховного Суду США: Пер. 3 анг. / Під. Ред. Морін Гарісон та Стіва Гілберта. – К., Оптима, 2004. – 252 с.
- 👁 Свобода преси. Рішення Верховного Суду США: Пер. 3 анг. / Під. Ред. Морін Гарісон та Стіва Гілберта. – К., Оптима, 2004. – 276 с.

TOPIC 2.

RIGHT OF ACCESS TO PUBLIC INFORMATION: REGULATORY

Agenda

- ▶ Legal regulation of the right of access to public information
- ▶ What does public information mean?
- ▶ Correlation of the right of access to public information and the right to citizens appeal
- ▶ Legal regulation of access to archives

Нормативно-правові акти та судова практика:

- ▶ Закон України «Про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
- ▶ Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
- ▶ Закон України «Про державну таємницю» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>
- ▶ Закон України «Про захист персональних даних» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
- ▶ Закон України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>
- ▶ Постанова ВАСУ № 10 від 29.09.2016 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vasu.gov.ua/plenum/post_plenum/postanova_plenumu_10_29-09-2016

Materials

- ▶ Доступ до публічної інформації: найчастіші запитання та відповіді / За заг. ред. В. Андрусіва, Д. Котляра ; Укр. незалеж. центр політ. дослідж. , – К.: [Агентство «Україна»], 2012. – 64 с. - режим доступу: <https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2017/02/184.pdf>
- ▶ Науково-практичний коментар «Закон України «Про доступ до публічної інформації», 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.president.gov.ua/storage/j-files-storage/00/01/28/7efd195590f891f51d636939b9dd0ca9_1432818344.pdf
- ▶ Методичні рекомендації щодо практичного впровадження Закону України «Про доступ до публічної інформації» / [М. В. Лациба, О. С. Хмара, В. В. Андрусів [та ін.]; Укр. незалеж. центр політ. дослідж., 2-е вид. допов. – К.: [Агентство «Україна»], 2012. – 164 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2012/02/access_info_2012.pdf
- ▶ Нестеренко О. Що означає публічна інформація? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://stop-x-files-ua.org/scho-oznachaje-publiczna-informatsiya>
- ▶ Нестеренко О.В. Співвідношення понять „право на звернення громадян» та «інформаційний запит» // Проблеми державно-правового розвитку в умовах європейської інтеграції і глобалізації: Матеріали міжнар. наук. семінару, м. Харків, 16 трав. 2008 р./ Редкол.: Ю.П. Битяк, І.В. Яковюк, Г. В. Чапала. – Х.: Право, 2008. – С. 158-160.
- ▶ Правові позиції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та судова практика щодо реалізації права на доступ до публічної інформації/ Оксана Нестеренко, Ірина Кушнір, Валерія Лутковська; К.І.С. – К., 2015. – 170 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/1680599209>

TOPIC 3.

LIMITATION OF IMPLEMENTATION OF THE RIGHT OF ACCESS TO PUBLIC INFORMATION

Agenda

- ▶ Legal grounds for restricting the right of access to public information.
- ▶ The use of a three-part test in determining between public information or information with limited access.
- ▶ Controversial questions about legitimate and unlawful restrictions on the right of access to public information

Нормативно-правові акти та судова практика:

- 👁️ Закон України «Про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
- 👁️ Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
- 👁️ Закон України «Про захист персональних даних» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
- 👁️ Постанова ВАСУ № 10 від 29.09.2016 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vasu.gov.ua/plenum/post_plenum/postanova_plenumu_10_29-09-2016

Materials

- 👁️ Доступ до публічної інформації: найчастіші запитання та відповіді / За заг. ред. В. Андрусіва, Д. Котляра ; Укр. незалеж. центр політ. дослідж. , – К.: [Агентство «Україна»], 2012. – 64 с.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2017/02/184.pdf>
- 👁️ Доступ до публічної інформації: посібник із застосування «трискладового тесту» / Р. Головенко, Д. Котляр, Д. Слизьконіс; за заг. ред. Котляра Д. – К.: ЦПСА, 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eidos.org.ua/wp-content/uploads/2014/09/3test.pdf>
- 👁️ Науково-практичний коментар «Закон України «Про доступ до публічної інформації» , 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.president.gov.ua/storage/j-files-storage/00/01/28/7efd195590f891f51d636939b9dd0ca9_1432818344.pdf
- 👁️ Нестеренко О. В. Інформація в Україні: право на доступ: монографія/ О. В. Нестеренко. – Харків : Акта, 2012.

TOPIC 4.

PUBLICLY NECESSARY INFORMATION: THEORY AND PRACTICE

Agenda

- Public interest test
- Protection of personal data vs access to public necessary information

Нормативно-правові акти та судова практика:

- Закон України «Про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
- Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
- Закон України «Про захист персональних даних» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
- Постанова ВАСУ № 10 від 29.09.2016 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vasu.gov.ua/plenum/post_plenum/postanova_plenumu_10_29-09-2016
- Рішення КСУ у справі № 1-9/2012 від 20.01.2012 «Щодо офіційного тлумачення положень ч. 1, 2 ст. 32 та ч. 2, 3 ст. 34 Конституції України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-12>
- Справа К.Г. Устименко (Рішення КСУ від 30 жовтня 1997 року 5-зп у справі щодо офіційного тлумачення статей 3, 23 З, 23, 31, 47, 48 Закону «Про інформацію» і Закону «Про Прокуратуру») [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-97>
- Lingens v. Austria (скарга № 9815/82) Постанова Суду Страсбург, 08.07.1986 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_066

- Науково-практичний коментар «Закон України «Про доступ до публічної інформації», 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.president.gov.ua/storage/j-files-storage/00/01/28/7efd195590f891f51d636939b9dd0ca9_1432818344.pdf
- Нестеренко О. Суспільно необхідна інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://stop-x-files-ua.org/suspilno-neobhidna-informatsiya>
- Нестеренко О. В. Інформація в Україні: право на доступ: монографія/ О. В. Нестеренко. – Харків : Акта, 2012.
- Правові позиції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та судова практика щодо реалізації права на доступ до публічної інформації/ Оксана Нестеренко, Ірина Кушнір, Валерія Лутковська; К.І.С. – К., 2015. – 170 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/1680599209>
- Посібник з європейського права у сфері захисту персональних даних [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/16805966a8>

.....

.....

.....

TOPIC 5.

MECHANISM OF IMPLEMENTATION OF THE RIGHT OF ACCESS TO PUBLIC INFORMATION

Materials

Agenda

- ▶ Conceptions of the right of access to public information.
- ▶ The order of access to public information through information requests
- ▶ Passive routes of access to public information.
- ▶ Access to the meetings of a collegiate authority

Нормативно-правові акти та судова практика:

- 👁️ Закон України «Про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
- 👁️ Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
- 👁️ Закон України «Про захист персональних даних» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
- 👁️ Постанова ВАСУ № 10 від 29.09.2016 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vasu.gov.ua/plenum/post_plenum/postanova_plenumu_10_29-09-2016
- 👁️ Рішення КСУ від 09.07.1998 (справа про тлумачення терміну «законодавство»)// Офіційний вісник України від 27.08.1998 - 1998 р., № 32, стор. 59 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-98>

- 👁️ Доступ до публічної інформації: найчастіші запитання та відповіді / За заг. ред. В. Андрусіва, Д. Котляра ; Укр. незалеж. центр політ. дослідж., – К., 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2017/02/184.pdf>
- 👁️ Правові позиції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та судова практика щодо реалізації права на доступ до публічної інформації/ Оксана Нестеренко, Ірина Кушнір, Валерія Лутковська; К.І.С. – К., 2015. – 170 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/1680599209>
- 👁️ Рекомендації розпорядникам публічної інформації на місцевому рівні : CEDEM, Київ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2016/06/print_2505_recommendations1.pdf
- 👁️ Як оскаржити порушення права на доступ до публічної інформації?: CEDEM, Київ – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/web.pdf>

TOPIC 6.

REQUEST FOR INFORMATION

 Agenda

- ▶ Making the request for information
- ▶ Case-study.

TOPIC 7.

MECHANISMS OF THE PROTECTION OF THE RIGHT OF ACCESS TO PUBLIC INFORMATION

Agenda

- ▶ Methods of protecting the right of access to public information
- ▶ Appealing a decision, actions or inactivity of the providers of information to his\her head or to the higher authority
- ▶ Protection of the right of access to public information by the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights.
- ▶ Appealing a decision, actions or inactivity of the providers of information to the court.
- ▶ Types of liability for lawless rejection in providing public information.

Materials

- ▶ Правові позиції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та судова практика щодо реалізації права на доступ до публічної інформації/ Оксана Нестеренко, Ірина Кушнір, Валерія Лутковська; К.І.С. – К., 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/1680599209>
- ▶ Рекомендації розподяникам публічної інформації на місцевому рівні : CEDEM, Київ – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2016/06/print_2505_recommendations1.pdf
- ▶ Як оскаржити порушення права на доступ до публічної інформації?: CEDEM, Київ – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/web.pdf>

TOPIC 8.

LEGAL PROTECTION OF WHISTLEBLOWERS

Materials

Agenda

- Term “whistleblower”
- Protection of whistleblowers: Best Practices
- Perspectives for creating a protective mechanism for whistleblowers in Ukraine.

Нормативно-правові акти та судова практика:

- Закон України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні на 2014-2017 роки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>
- Закон України «Про запобігання корупції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
- Закон України «Про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
- Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
- Справа «Букур і Тома проти Румунії», 01/08/2013 // Рішення Європейського суду з прав людини щодо доступу до інформації / За заг. редакцією Шевченко Т.С., Павліченко О.М. – К.: Москаленко О.М., 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDC TMContent?documentId=090000168044e84d>
- Справа «Сирбу та інші проти Молдови» Рішення Європейського суду з прав людини щодо доступу до інформації / За заг. редакцією Шевченко Т.С., Павліченко О.М. – К.: Москаленко О.М., 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDC TMContent?documentId=090000168044e84d>
- Banisar D. Whistleblowing: International Standards & Developments. – D.C., 2011. – 315 p.// https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1753180
- Transparency International, International principles for whistleblower legislation (best practices for laws to protect whistleblowers and support whistleblowing in the public interest): Transparency International, 2013// https://issuu.com/transparencyinternational/docs/2013_whistleblowerprinciples_en
- Roberta J. Whistleblowing: when it works – and why. – Colorado, 2002. – 171 p.
- Vaughn R. The successes and Failures of Whistleblower Laws. – Cheltenham, UK; Northampton, MA. – 348 p.
- Worth M. Whistleblowing in Europe legal protections for whistleblowers in the EU: Transparency International, 2013// https://www.transparency.org/whatwedo/publication/whistleblowing_in_europe_legal_protections_for_whistleblowers_in_the_eu
- Кухарук А. Державний захист осіб, які надають допомогу в запобіганні та протидії корупції // Юридичний журнал: аналітичні матеріали. Коментарі. Судова практика. – 2011. – № 2
- Нестеренко О. Закон про захист викривачів інформації в Україні: навщо він нам?// Українська Правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/columns/2015/12/1/7090873>
- Нестеренко О. The legal framework of whistleblower protection at the intelligence community in the U.S.// Сполучені Штати Америки у сучасному світі: політика, економіка, право, суспільство. Ч. 1 : зб. матеріалів II міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 15.05.2015) / упоряд. Калитчак Р. Г., Зазуляк З. М. – Львів : Центр американських студій ФМВ ЛНУ ім. І. Франка, 2015. – С. 247-250
- Нестеренко О. Правовий захист викривальників (whistleblowers): теоретичні аспекти та конституційна необхідність [Текст] / О. Нестеренко // Право України. - 2014. - № 12. - С. 104-111.
- Правовий захист викривачів / За заг. редакцією Нестеренко О. В., Шостко О. Ю. – Харків: «Видавництво „Права людини»», 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://acrec.org.ua/wp-content/uploads/2017/02/03_vlppk_Whistleblower-book_color_ukr_light-site.pdf

LECTURER OF THE COURSE

Oksana Nesterenko –

a former Fulbright - Kennan Institute Research Scholar (Sep.2013/Jun. 2014). She is an author and co-author of 62 publications including the monograph “Information in Ukraine: The Right to Access” and research “Assessment of the Anti-Corruption Strategy Implementation: Successes and Challenges” (Anton Marchuk, Oksana Nesterenko). Dr. Nesterenko is the Executive Director of the Anti-Corruption Research and Education Centre at the National University of Kyiv-Mohyla Academy, the Project Manager of whistleblower protection of the Ukrainian League of Lawyers for Combatting Corruption. Likewise, she is a member of the anti-corruption group of the Reanimation Package of Reforms.

As a scholar, lecturer and legal advisor Dr Nesterenko is focused on issues of constitutional law and anti-corruption public policy, in particular, government transparency, whistleblower protection, freedom of expression and media etc. Oksana Nesterenko holds a PhD in law from Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine. As a member of the Kharkiv Human Rights Protection Group, Dr Nesterenko participated in drafting the Law “On Access to Public Information” and conducting numerous projects designed to increase the Ukrainian government’s transparency, the rule of law, and the democratic development of Ukraine. Likewise, she is a co-author of the draft law “On Whistleblower Protection and Disclosure of Information about Harm and Threat to the Public Interest.”

ACREC.ORG.UA

Kyiv, 2019